

Proeven met teelt uit de grond vinden navolging in de praktijk

Het onderzoek van Proeftuin Zwaagdijk naar alternatieven voor de grondteelt van *Alchemilla* stimuleert de betrokken telers tot het op kleine schaal testen van alternatieve teeltsystemen op het eigen bedrijf. Proeftuin Zwaagdijk doet de proeven op verzoek van de Landelijke Commissie Zomerbloemen en met behulp van financiering via het Productschap Tuinbouw en werkt daarin intensief samen met een enthousiaste begeleidingcommissie.

Ondanks dat er nog veel vragen onbeantwoord zijn zien de betrokken telers voldoende perspectief voor teeltsystemen die minder afhankelijk zijn van de grond. Naast vergaande automatisering en mechanisering (van bijvoorbeeld de oogst) spreken m.n. de mogelijkheden voor een betere sturing en daarmee een productieverhoging en kwaliteitsverbetering tot de verbeelding.

In de kasproeven met *Alchemilla* in 2009 is naar diverse aspecten onderzoek gedaan. Net als in 2008 werd geteeld op in tulpenbroeibakken geplaatste priktrays die gevuld waren met een stilstaande voedingsoplossing. In 2008 bleek dat een lage EC (1 mS/cm i.p.v. 2 mS/cm) tot langere takken leidt. Voldoende taklengte is een knelpunt in de teelt van *Alchemilla*. In 2009 is de EC verder verlaagd – naar resp. water zonder voeding, 0,5 mS/cm en 1 mS/cm – en daarbij bleken de langste takken te worden geoogst in de bakken met een EC van 0,5 mS/cm. Weliswaar waren de takken in de veldjes met schoon water wat korter dan in de veldjes met een EC van 0,5 mS/cm maar het was wel opvallend dat de planten geen gebrekverschijnselen vertoonden.

Waarschijnlijk heeft de plant voldoende reserves om met weinig voeding goede takken te produceren. Er is ook gekeken naar het effect van recirculatie. In de proeven leidde recirculatie – zonder ontsmetting – niet tot problemen. Omdat een hoge temperatuur als mogelijk medeoorzaak voor kortere takken wordt gezien is een deel van de planten gedurende de eerste helft van de teelt - op een roltafel – buiten de kas geplaatst. Tijdens de tweede helft van de teelt stonden ze vervolgens in dezelfde kas als de andere planten. De planten die eerst buiten gestaan hadden produceerden duidelijk langere en zwaardere takken. Ook het aantal per plant geproduceerde takken was aanzienlijk hoger dan bij de planten die de hele teelt in de kas gestaan hadden.

Het onderzoek naar de teelt van *Alchemilla* (en *Delphinium*) los van de ondergrond wordt dit jaar voortgezet. Onderzoek en ontwikkeling van niet-grondgebonden teeltsystemen voor de open tuinbouwsectoren krijgt steeds meer belangstelling. In de komende jaren stellen zowel het Ministerie van LNV als het Productschap Tuinbouw gelden beschikbaar voor onderzoek van en ontwikkeling en implementatie van rendabele teeltsystemen. Een belangrijke drijfveer is de noodzaak tot een substantiële reductie van de emissie van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen.

Matthijs Blind
Onderzoeker Proeftuin Zwaagdijk
06-30815811